

Uchwała Nr IV/ 32 /2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 9 lutego 2023r.

w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Wieluń.

Na podstawie art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w osobach:

1. Paweł Dobrzyński - przewodniczący
2. Zofia Dolewka - członek
3. Bogusław Wenus - członek

uchwała, co następuje:

§ 1

Opiniuje się pozytywnie możliwość sfinansowania przez Gminę Wieluń deficytu planowanego w uchwale budżetowej na 2023 rok.

§ 2

Opiniuje się pozytywnie prawidłowość prognozy kwoty długu Gminy Wieluń na lata 2023-2036, z uwagami zawartymi w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e n i e

Skład Orzekający wydał przedmiotowe opinie na podstawie:

- uchwały Rady Miejskiej w Wieluniu nr LXXIX/961/22 z dnia 29 grudnia 2022.r w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieluń na lata 2023-2036 wraz ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej w Wieluniu nr LXXIX/962/22 z dnia 29 grudnia 2022r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wieluń na 2023 rok, wraz ze zmianami.

W budżecie Gminy Wieluń na 2023 rok zaplanowane zostały dochody w wysokości 155.786.573,34 zł, zaś wydatki w kwocie 179.513.324,58 zł. Planowany deficyt budżetu – rozumiany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami wynosi 23.726.751,24 zł. Jako źródło sfinansowania ww. deficytu wskazano przychody

pochodzące z kredytów i pożyczek, nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych oraz wolnych środków z lat ubiegłych. Wskazane przez Gminę źródła sfinansowania deficytu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, tj. z art. 217 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W budżecie planuje się przychody w wysokości 31.799.269,24 zł, zaś rozchody zaplanowano w kwocie 8.072.518,00 zł z tytułu spłaty zaciągniętych w latach poprzednich zobowiązań zwrotnych. Przeprowadzona analiza podjętych uchwał wykazała, że wielkości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i w budżecie na 2023 rok są zgodne w zakresie wynikającym z postanowień art. 229 ustawy o finansach publicznych. Z uchwalonej prognozy wynika, że w latach 2023-2036 spełniona zostanie zasada określona w art. 242 ww. ustawy. Przy czym w 2023 roku dochody bieżące zaplanowano w kwocie niższej od wydatków bieżących o 2.947.832,43 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu wolnych środków z lat ubiegłych. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprowadzie przepisy prawa dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże planowanie w budżecie deficytu operacyjnego jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład podkreśla, że zdolność do wypracowania nadwyżki operacyjnej oraz wielkość tej nadwyżki decydują o możliwościach finansowych jednostki samorządu terytorialnego, w tym, m.in. w zakresie dotyczącym realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także spłaty zadłużenia.

Z kolei w dalszych latach objętych prognozą, tj. w latach 2024-2036 zaplanowano wykonanie tzw. nadwyżek operacyjnych budżetu, tj. dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących. Skład Orzekający wskazuje jednakże, że przy założeniu na 2023 rok deficytu operacyjnego, w 2024 roku Gmina Wieluń prognozuje osiągnięcie nadwyżki operacyjnej na wysokim poziomie - w kwocie 4.514.000,00 zł, z tendencją rosnącą w dalszych latach (2025r. – 11.800.000,00 zł, 2026r. – 19.100.000,00 zł). W ocenie Składu Orzekającego realizacja zaplanowanych nadwyżek operacyjnych będzie wymagała konsekwentnych działań w celu wykonania założonego poziomu dochodów bieżących oraz szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących, w celu zachowania ustalonego ich poziomu.

Prognozę kwoty długu sporządzono na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne. Planowana kwota długu w 2023r. i w następnych latach jest zgodna z zaciągniętymi zobowiązaniami długoterminowymi do dnia 31 grudnia 2022r. oraz z planowanymi do zaciągnięcia w latach 2023-2025. Od 2026r. Gmina nie planuje zaciągać nowych zobowiązań zwrotnych. W latach 2026-2036 przypadające w danym roku spłaty z tytułu zaciągniętych wcześniej zobowiązań dłużnych finansowane będą z prognozowanych nadwyżek budżetu.

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z postanowień art. 243 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej ustalono, że relacje wyliczone w oparciu o wskazany wyżej przepis, w latach 2023 – 2036, przedstawiać się będą następująco:

Lata	Kwota długu na koniec roku (w zł)	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) – w %	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) – w %	Spełnienie wskaźnika spłaty: tak/nie
2023	53.431.717,92	10,01%	15,62%	TAK
2024	72.391.217,92	10,02%	10,37%	TAK
2025	71.021.085,04	9,22%	5,37%	NIE
2026	65.899.246,32	7,01%	7,64%	TAK
2027	60.821.407,60	6,25%	10,11%	TAK
2028	54.386.515,98	6,54%	11,25%	TAK
2029	46.886.235,98	6,66%	11,95%	TAK
2030	39.335.955,98	6,09%	15,81%	TAK
2031	32.335.955,98	5,21%	20,05%	TAK
2032	23.335.955,98	5,74%	23,70%	TAK
2033	15.973.510,13	4,24%	26,79%	TAK
2034	9.923.510,13	3,28%	29,64%	TAK
2035	4.923.510,13	2,52%	32,24%	TAK
2036	0,00	2,34%	34,72%	TAK

Z danych przedstawionych w ww. tabeli wynika, że w 2025 roku założono przekroczenie relacji o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych (obciążenie budżetu spłatami zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych w 2025 roku przekracza dopuszczalny wskaźnik spłat zobowiązań określony w powołanym powyżej przepisie prawa). Możliwość przekroczenia ww. relacji wynika z postanowień art.7 ust.1 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022r. poz. 1964). Należy zauważyć, że przepisy ww. ustawy dopuszczają możliwość przekroczenia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2023-2025 wyłącznie w sytuacji

gdy łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy o finansach publicznych. Warunek ten jest w przypadku Gminy Wieluń spełniony. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że niezwykle istotne w zaistniałej sytuacji będzie utrzymanie przez jednostkę w latach 2023-2025 kwoty długu na poziomie nie większym niż wynikający z założeń przyjętych w uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy.

Z wartości ujętych w wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wieluń wynika, że w pozostałych latach (2023-2024, 2026-2036) obciążenie budżetu spłatami zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych w poszczególnych latach objętych prognozą, nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłat zobowiązań określonego w powołanym powyżej przepisie prawa. Niemniej jednak Skład Orzekający zwraca uwagę, że w 2026 roku możliwość spłaty długu Gminy obciążona jest ryzykiem, bowiem wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu spłatą długu oscyluje w granicach wskaźnika dopuszczalnego. Skład Orzekający wskazuje zatem, że zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji założeń prognozowanych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (kolumna 8.2 załącznika nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający przypomina w związku z tym o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń.

Dokonane przez Skład Orzekający ustalenia pozwoliły wyrazić opinie jak w § 1 i § 2 sentencji niniejszej uchwały.

Stosownie do art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządową w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.